

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 18599-02-20 פלונית נ' פלוני ואח'

בפני כבוד השופטת גאולה לוין

המבקשת **פלונית**
ע"י ב"כ עוה"ד טל ליזרוביץ

נגד

משיבים **משיבים 1-7**
ע"י ב"כ עוה"ד גיל מדואל

החלטה

שתי הבקשות לרשות ערעור שבכותרת מופנות נגד שתי החלטות של בית המשפט לענייני משפחה באילת (כב' השופט מ' לוי, ס"נ) שניתנו ביום 27.1.2020 בתמ"ש ***. בהחלטה אחת נדחתה בקשת המבקשת לזמן עדים להעיד בדיון בבקשה לסילוק התובענה על הסף. בהחלטה השניה נדחתה בקשת המבקשת לצו גילוי מסמכים ספציפי.

רקע והליכים

1. ההליך בבית המשפט קמא הוא תביעה של המבקשת לקבוע כי היא והמנוח *** ז"ל, שהלך לעולמו ביום ***, היו ידועים בציבור משנת 1992 ולהקנות למבקשת זכויות רכושיות ברכוש הרשום ע"ש המנוח, מכוח הלכת השיתוף בין בני זוג ידועים בציבור. הנכס העיקרי במחלוקת הוא דירה הרשומה ע"ש המנוח *** (להלן: "הדירה").

יצוין כי המנוח הותיר אחריו צוואה (מיום 15.8.2017) בה הוריש את רכושו לילדיו ולמבקשת, כך שהמבקשת יורשת 20% וכל אחד מילדיו יורש 20%. על פי הצוואה, על המבקשת לפנות את הדירה תוך חצי שנה מפטירת המנוח. ביום 31.7.2018 ניתן צו קיום צוואה, לבקשת המשיבים.

2. המשיבים הגישו תביעה שכנגד, לפינוי המבקשת מהדירה, לחיובה בדמי שימוש ראויים ולסעדים נוספים. במסגרת כתב ההגנה לתביעה שכנגד (שהוגש ביום 12.2.2019) הציגה המבקשת, לראשונה, מסמך המוכתר כ"תצהיר לחיים משותפים של ידועים בציבור" מיום 15.3.2017. בכתב ההגנה נאמר כי התצהיר צורף להסכם ממון שהוגש לאישור בית המשפט לענייני משפחה בתה"ס ***. המבקשת טענה בכתב ההגנה לתביעה שכנגד כי לא ידעה על הליך זה ולא ידעה כי חתמה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 18599-02-20 פלוגית נ' פלוגי ואח'

על הסכם ממון. לטענתה, היא סברה שהיא חותמת על רק על מסמכים לצורך מעמדה כידועה בציבור. המבקשת לא צירפה לכתב ההגנה עותק מהסכם הממון.

3. בדיון שהתקיים בסמוך לאחר מכן, ביום 18.2.2019, טען ב"כ המשיבים כי נודע למשיבים לראשונה על הסכם הממון מכתב ההגנה בתביעה שכנגד, וכי הסכם הממון שומט לחלוטין את הקרקע תחת תביעת המבקשת לשיתוף רכוש. ב"כ המבקשת טען מנגד כי המבקשת לא הייתה מודעת לכך שהיא חותמת על הסכם ממון, ולכן גם לא הציגה אותו לבית המשפט.

בדיון הסכימו הצדדים לקיים דיון נוסף בנוכחות עו"ד ירין אטיאס, עורכת הדין שערכה את הסכם הממון ואת התצהיר לחיים משותפים, והוסכם כי עורכת הדין תיחקר באשר לאופן הכנת המסמכים ולאחר מכן בית המשפט ייתן הוראות באשר להמשך ההליך, ככל שיידרש.

4. ביום 3.4.2019 נחקרה בבית המשפט עו"ד אטיאס, שערכה את הסכם הממון. עו"ד אטיאס העידה כי המערערת היתה לקוחה שלה מלכתחילה, היא הגיעה אליה דרך חתנה, מתווך דירות, ועו"ד אטיאס יצגה אותה בעסקת מכר דירה. בהמשך הכירה לה המבקשת את המנוח, תחילה בקשר לרכישת דירה באילת ובהמשך לעניין הסכם הממון.

עו"ד אטיאס העידה כי המבקשת והמנוח הגיעו אליה וביקשו לערוך הסכם ממון. היא ערכה את ההסכם בנוכחותם, הקריאה להם אותו וערכה לבקשתם שינויים בנוסח ההסכם. עו"ד אטיאס העידה כי הגישה בשמם של המבקשת והמנוח בקשה לאישור ההסכם בבית המשפט, אולם בשל מצבו הבריאותי של המנוח נדחו הדיונים באישור ההסכם ובסופו של דבר המנוח נפטר בטרם התקיים דיון ואושר ההסכם.

בתום עדותה של עו"ד אטיאס נקבע התיק לשמיעת ראיות.

5. ביום 5.4.2019 הגישו המשיבים בקשה לסילוק התובענה על הסף, המבוססת על הסכם הממון בין המבקשת למנוח (הסכם המבטא הפרדה רכושית). בתגובתה, טענה המבקשת היא הוחתמה במרמה והטעייה של הסכם הממון.

ביום 26.6.2019 החליט בית המשפט לענייני משפחה כדקלמן :

**"התובעת הצהירה בתצהיר התומך בתגובתה לבקשה לסילוק על הסף שלא היתה מודעת לחתימתה על הסכם הממון.
מדובר בטענה שבעובדה הדורשת ברור.
על כן טרם מתן החלטה בבקשה לסילוק על הסף ועל מנת שלא תשמע טענה שטענתה לא עמדה למבחן קובע לדיון ליום 17.9.19.
בדיון תיחקר התובעת. ככל שיעלה הצורך יקבע דיון לחקירת הנתבעים.
למען הסר ספק אין בהחלטה זו כדי להביע עמדה ביחס לטענה זו".**

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 18599-02-20 פלונית נ' פלוני ואח'

6. ביום 14.7.2019 הגישו המשיבים בקשה לגילוי מסמכים. הם ביקשו, בין היתר, לקבל את הסכם השכירות שחתמה המבקשת שהיה נשוא הליך תא"ח (אילת) ***; את הסכם המכר למכירת דירתה ברחוב *** ודפי החשבון המעידים על התמורה שהתקבלה בגין מכירת דירתה; חשבון או חשבונות שהיו לה עם המנוח; כל מסמך שחתמה בקשר לדירה הרשומה על שם המנוח; מסמכים עליהם חתמה עם המנוח ביחס לרכושה; הסכמי שכירות שחתמה עם צדדי ג' להשכרת הדירה או חלק ממנה; וטפסי ארנונה של הדירה מיום פטירתו של המנוח.
7. המבקשת מצידה הגישה ביום 12.9.2019 בקשה לגילוי מסמכים, בה ביקשה לחייב את המשיבים לגלות את כל המסמכים שנטלו מדירת המנוח והמבקשת; כל התעודות שנטלו מדירת המנוח והמבקשת; פירוט כל המיטלטלין שנטלו; פירוט חשבונות הבנק ע"ש המנוח הידועים להם; פירוט החסכונות והפיקדונות של המנוח; פירוט כל נכסי המנוח; כל המסמכים הנוגעים למכירת חלקו של המנוח ***; פירוט כל תקבול ומתנה שקיבל כל אחד מהמשיבים מהמנוח.
- המבקשת הודיעה כי תסכים לבקשת המשיבים ובלבד שגם הם יגלו את המסמכים הרלוונטיים שברשותם.
- בהחלטה מיום 14.9.2019 הורה בית המשפט למבקשת להעביר לעיון ב"כ המשיבים את המסמכים שביקש.
- יצוין כי החלטה זו הובילה את המבקשת להגיש בקשה לפסילת שופט, בקשה שנדחתה, כמו גם הערעור בעניין בבית המשפט העליון, וההליך התחדש בפני כב' השופט מ' לוי, ס"נ.
8. ביום 14.1.2020 הגישה המבקשת בקשה לזמן לעדות את עו"ד אטיאס ואת המשיבים. נטען בבקשה כי נוכח בקשת המשיבים לקבל את כל המסמכים בעניין הדירה ברחוב *** ומסמכים נוספים, ומאחר שהמסמכים מצויים בידי עו"ד אטיאס וזו לא נענתה לבקשת המבקשת להעבירם לידיה, יש לזמן את עו"ד אטיאס להשלמת חקירה בתשתית עובדתית שנגלתה לאחר חקירתה ביום 3.4.2019.
- לגבי זימון המשיבים, נטען כי נוכח העובדה שהם ביקשו מעו"ד אטיאס לטפל בבקשה לצו קיום צוואה ולשמש מנהלת עיזבון, ונוכח העובדה שהם בעלי דין אשר ביקשו את סילוק התובענה על הסף, יש להורות על התייצבותם וחקירתם.
- המשיבים מסרו כי אינם מתנגדים למתן צו המורה לעו"ד אטיאס למסור את המסמכים שברשותה, וכי הזמנתה לעדות מיותרת.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 18599-02-20 פלונית נ' פלוני ואח'

החלטות בית המשפט לענייני משפחה

9. ביום 27.1.2020 נתן בית המשפט לענייני משפחה החלטות תמציתיות בשתי הבקשות.

לענין גילוי המסמכים נפסק:

"--- בשלב זה בו מונחת לפניי השאלה האם התובעת ידעה אודות הסכם הממון אם לאו אין מקום להידרש למסמכים הצופים לכאורה את פני ניהול התיק ואדרש להם ככל שידרש בתום בירור סוגיית הסילוק על הסף".

לענין זימון עדים נפסק:

"אין מקום לזימונה של עו"ד אטיאס לעדות נוספת שעה שהשאלה שלפניי במסגרת הבקשה לסילוק על הסף היא לא אם ייצגה בעסקת המכר אם לאו וממילא לא נטען לפניי כי מועד החתימה על הסכם הממון ותצהיר הידועים בציבור נחתמו במועד הסכם המכר.

יוער כי ככל שיעלה מהמסמכים שיוצגו ע"י עו"ד אטיאס שיש מקום לחקירה נוספת תינתן החלטה.

עדותם של בעלי הדין אינה נדרשת לבירור השאלה האם התובעת ידעה על הסכם הממון אם לאו ועל כן הבקשה נדחית".

הבקשות לרשות ערעור

10. המבקשת הגישו בקשות רשות ערעור על דחיית הבקשה לגילוי מסמכים ספציפיים ועל דחיית הבקשה לזמן לעדות את עו"ד אטיאס ואת המשיבים.

לעניין גילוי המסמכים, טוענת המבקשת כי משעה שנעתר בית המשפט לבקשה לגילוי מסמכים מצד המשיבים, הרי שעיקרון השוויון, כללי הצדק הטבעי כל היקש הגיוני חייבו לקבל גם את בקשת המבקשת.

המבקשת מוסיפה וטוענת כי בדיון בבית המשפט הצהיר ב"כ המשיבים כי יגלה כל מסמך רלוונטי שברשותו אודות היקף העיזבון.

בבקשתה עומדת המבקשת על חשיבותו של גילוי מסמכים כדי שההליך יתנהל ב"קלפים פתוחים" ועל מנת לאפשר לבעל דין להתגונן מפני טענות יריבו.

לטענתה, הואיל ומדובר בבקשה לסילוק על הסף, עלול להיווצר מצב בו יגרם למבקשת נזק בלתי הפיך ולכן יש ליתן בידיה רשות ערעור בשתי הבקשות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 18599-02-20 פלוגית נ' פלוני ואח'

11. לעניין זימון עדים, טוענת המבקשת כי חקירת העדים נדרשת לצורך הוכחת טענותיה וכי מדובר בזכות דיונית בסיסית לחקור עדים, בפרט כאשר מדובר בבעלי הדין שכנגד.

לטענת המבקשת, ענין הדירה ברחוב *** תומך בטענתה כי לא ידעה שחתמה על הסכם ממון, וגם לו היתה חותמת על הסכם ממון בדעה צלולה, הדירה ברחוב *** לא היתה בבעלותה משכך אין הסכם הממון מבטא את מצבם הרכושי האמיתי של הצדדים ולו מטעם זה הוא חסר תוקף.

המבקשת טוענת כי משהחליט בית המשפט לקיים דיון הוכחות במסגרת הבקשה לסילוק על הסף, היה על בית המשפט לאפשר גם למבקשת לזמן עדים, שהם רלוונטיים לתמיכה בגרסתה.

דיון והכרעה

12. לאחר עיון בבקשות רשות הערעור על נספחיהן ובתיק דלמטה, שוכנעתי לדחות את הבקשות, אף ללא צורך בתשובה, בהתאם לסמכותי על פי סעיף 406(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984.

כידוע, אופן ניהול הדיון מסור לשיקול דעתה הנרחב של הערכאה המבררת, וככלל ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בהחלטות דיוניות (ר' למשל רע"א 6560/19 שמעוני נ' רשות מקרקעי ישראל (ניתן ביום 10.10.19)).

13. במקרה דנן החליט בית המשפט לענייני משפחה לברר תחילה את שאלת תוקפו של הסכם הממון, וביתר דיוק את השאלה העובדתית האם המבקשת ידעה שהיא חותמת על הסכם ממון. בהחלטה זו אין כל דופי. מדובר בהחלטה סבירה וראויה, שמתבקשת מטעמי יעילות ומשיקולי מדיניות. שהרי ככל שיתברר שהסכם הממון תקף ומחייב, נסתם הגולל על טענות המבקשת לכוונת שיתוף בין בני זוג ידועים בציבור.

יוער כי כדי לבסס משטר של שיתוף רכושי בין ידועים בציבור, על הטוען לכך להוכיח את התנאים לקיומה של כוונת שיתוף, ברף הגבוה הנדרש מידועים בציבור. שהרי "מהעובדה בלבד שגבר ואישה חיים ביחד בנסיבות שבהן ידועים הם בציבור כבני זוג נשואים, אין עדיין להסיק שרכוש שנרכש על ידי כל אחד מהם בנפרד, רכוש משותף הוא" (דברי כב' השופט בד' בע"א 52/80 שחר נ' פרידמן, פ"ד לח(1) 443, 456; ראו גם בג"צ 4178/04 פלוגית נ' בית הדין הרבני לערעורים (ניתן ביום 13.12.2006); ע"א 4385/91 סלם נ' כרמי, פ"ד נא(1) 337 (1997); בע"מ 8500/12 פלוגי נ' פלוגית (ניתן ביום 20/06/2013)).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 20-02-18599 פלוגית נ' פלוגי ואח'

קיומו של הסכם ממון הקובע משטר של הפרדה רכושית, מהווה ראייה ניצחת לכך שלבני הזוג לא הייתה כוונת שיתוף, גם אם חיו כידועים בציבור. כפי שפסק בית המשפט העליון "תמיד פתוחה הדרך בפני בני הזוג להבהיר בהסכם את מידת השיתוף הכלכלי שבה הם מעוניינים" (בע"מ 2478/14 פלוגית נ' פלוגית (ניתן ביום 20.8.2015)).

לכן יש טעם רב בכך שבשלב ראשון תתברר שאלת תוקפו של הסכם הממון בין המבקשת למנוח. ככל שההסכם תקף, ייחסך דיון בשאלות עובדתיות מורכבות ופולשניות, לגבי נסיבות חייהם האינטימיות של בני הזוג, טיב יחסיהם, התהלותם הכלכלית והזוגית והיקף הנכסים של כל אחד מהם.

14. נוכח חשיבותו הרבה של הסכם הממון, היה מצופה מהמבקשת להביא בפני בית המשפט מלכתחילה את העובדה כי קיים הסכם ממון, בצירוף גרסתה והסבריה לכך שהוא חסר תוקף. דרך התנהלותה התמוהה של המבקשת, שחשפה לראשונה דבר קיומו של ההסכם רק בכתב ההגנה לתביעה שכנגד, הביאה לכך שההליך מתנהל בדרך לא שגרתית, בה הבירור העובדתי בקשר להסכם הממון נערך בשני שלבים, תחילה נשמעה עדותה של עו"ד אטיאס וכעת עומדת להישמע עדותה של המבקשת. הדבר נבע בראש וראשונה מהתנהלותה של המבקשת עצמה, שהכבידה על פרישת מלוא התשתית העובדתית בפני בית המשפט, ומכל מקום אין בו כדי לקפח את המבקשת מבחינה דיונית. בשלב זה של ההליך המשפטי, מתבררת כאמור שאלת המודעות של המבקשת להסכם הממון. אין המדובר בדיון הוכחות בתביעה הרכושית גופה, אין בבירור עובדתי בשאלה המקדמית של תוקף הסכם הממון. הבירור העובדתי בשלב זה מוגבל לשאלות של נסיבות עריכת ההסכם, התנהלות המבקשת בקשר אליו וממודעותה להסכם. מכך נגזרות הקביעות של בית המשפט בעניין גילוי מסמכים וזימון עדים, קביעות שלא מצאתי בהן שגגה.

15. לגבי גילוי המסמכים, המסמכים שהמבקשת דורשת לגלות אינם נוגעים לעריכת הסכם הממון ומודעות המבקשת אליו. המבקשת הגישה בקשה רחבה מאוד, שנוגעת להיקף נכסיו של המנוח וליחסיו הכספיים עם ילדיו. המבקשת עצמה מציינת בבקשה לרשות ערעור כי מדובר במסמכים אודות היקף העיזבון. היא אינה מסבירה כיצד המסמכים רלוונטיים להסכם הממון.

אכן, למידע המבוקש מהמשיבים אין זיקה ישירה לשאלת המודעות של המבקשת להסכם הממון. שאלת היקף הרכוש של המנוח היא שאלה שמקומה להתברר רק בשלב מאוחר יותר, ככל שתקבל טענתה העקרונית של המבקשת לשיתוף רכושי מכוח הלכת השיתוף.

16. אין בידי לקבל את טענת המבקשת כי בקשתה היא "תמונת ראי" של בקשת המשיבים לגילוי מסמכים. עצם העובדה שבית המשפט נעתר לבקשת המשיבים לגילוי מסמכים אינה מכתבה תוצאה וזה ביחס למבקשת המבקשת. המסמכים שביקשו המשיבים לקבל נוגעים להתנהלות הרכושית והכלכלית של המבקשת ושלה מול המנוח, ועל פניו עשויה להיות להם רלוונטיות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 18599-02-20 פלונית נ' פלוני ואח'

כלשהי לנסיבות עריכת הסכם הממון. בניגוד לטענת המבקשת, המסמכים שביקשו המשיבים אינם מסמכים הנוגעים להיקף העיזבון. לטעמי, אין סימטריה בין שתי הבקשות, והן נוגעות לשאלות עובדתיות שונות בתכלית.

אוסף כי החלטת בית המשפט בבקשת המשיבים לגילוי מסמכים התבססה על הסכמת המבקשת. גם אם הסכמה זו היתה מותנית, עדיין הייתה הסכמה ובית המשפט לא נדרש לנימוקי הבקשה גופם. גם אם ניתן גילוי מסמכים רחב מעבר לנדרש, הדבר אינו מכתוב היעדרות לבקשת המבקשת לגילוי מסמכים, מסמכים שאין להם כל זיקה לשאלה המתבררת בשלב זה.

17. לא מצאתי שגגה גם בדחיית הבקשה לזמן את עו"ד אטיאס לעדות פעם נוספת. כאמור, עו"ד אטיאס מסרה עדות ארוכה ומפורטת ביום 3.4.2019. היא נחקרה חקירה יסודית וממושכת על ידי ב"כ המבקשת. כבר בפתח עדותה היא סיפרה כי טיפלה עבור המבקשת במכירת דירה, וברור כי הכוונה היא לדירה ברחוב ***. על כן לא ברורה טענת ב"כ המבקשת כי התברר לו רק בשלב מאוחר יותר שעו"ד אטיאס טיפלה בעסקה זו, מה גם שחזקה על המבקשת עצמה כי ידעה במה טיפלה עבורה עו"ד אטיאס. ככל שהמבקשת סברה כי יש להוסיף ולחקור את עו"ד אטיאס גם בקשר לדירה ברחוב ****, עמדה לה האפשרות לעשות כן. מכל מקום, ב"כ המבקשת לא פירט באילו נושאים נדרשת השלמת חקירתה של עו"ד אטיאס ואיזה מידע הוא מבקש לקבל ממנה, מעבר למידע המופיע במסמכים עצמם. ברי כי לא נדרשת עדותה של עו"ד אטיאס לשאלה האם הדירה ברחוב *** היתה בבעלות המבקשת. לעניין זה די במסמכים עצמם. העדות בוודאי אינה דרושה לשאלה המשפטית האם - ככל שהמבקשת לא היתה בעלים של הדירה בעת עריכת הסכם הממון - נשלל תוקפו של הסכם הממון. מדובר בשאלה משפטית מובהקת ולא בשאלה עובדתית.

יש לזכור כי בית המשפט בית המשפט לא סתם את הגולל על האפשרות לזמן את עו"ד אטיאס לחקירה נוספת, אם הדבר יעלה מהמסמכים שתמציא. אין הצדקה ליתן רשות ערעור, ולו מטעם זה.

18. באשר לבקשה לזמן לעדות את המשיבים, אין בעדים אלה כדי לשפוך אור על השאלות העובדתיות המתבררות בשלב זה, קרי מודעותה של המבקשת להסכם הממון ונסיבות כריתתו. לא מדובר בעדים רלוונטיים לתמיכה בגרסת המבקשת כי לא ידעה על הסכם הממון. המשיבים לא היו צד להסכם הממון ואין שום רלוונטיות לידיעה או אי ידיעה שלהם עצמם אודותיו. אכן, אין סימטריה בין המבקשת למשיבים. המבקשת חתומה על הסכם ממון. המשיבים אינם צד לו, לא נטען כי היו מעורבים בחתימתו ואינם יכולים לשפוך אור על נסיבות כריתתו ועל מודעות המבקשת להסכם. לעדות המשיבים אין כל נגיעה לשלב זה של ההליך המשפטי ובצדק נדחתה הבקשה לזמנם לעדות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

רמ"ש 18599-02-20 פלונית נ' פלוני ואח'

אשר על כן, אני מורה על דחיית הבקשות לרשות ערעור.

משלא התבקשו תשובות, אין צו להוצאות.

המזכירות תסגור את התיקים שבכותרת.

החלטה זו מותרת לפרסום לא שמות ופרטים מזהים.

ניתנה היום, כ"ז ניסן תש"פ, 21 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.

גאולה לוי, שופטת

ניתנה היום, כ"ז ניסן תש"פ, 21 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.

חתימה